

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Ο διάλογος και οι ομαδικές δραστηριότητες στην τάξη]

Η τυπική διαδικασία καθημερινής επικοινωνίας εκπαιδευτικού-μαθητή στην τάξη και στο σχολείο δεν αφήνει πολλά περιθώρια στον μαθητή να εμπλακεί σε δραστηριότητες οι οποίες καλλιεργούν σε ικανοποιητικό βαθμό τον διερευνητικό λόγο. Για να ξεπεραστεί αυτή η αδυναμία, ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει κάποιες ομαδικές δραστηριότητες στη σχολική τάξη που θα δώσουν τη δυνατότητα στους μαθητές να ανταλλάξουν απόψεις, καλλιεργώντας έτσι όχι μόνο τον προφορικό λόγο αλλά και την κοινωνική δεξιότητα της συνεργασίας.

Καθώς τα παιδιά συνεργάζονται σε μια ομαδική δραστηριότητα, έχουν την ευκαιρία πρώτα από όλα να διατυπώσουν κάποιες προτάσεις και να διερευνήσουν με τα άλλα μέλη της ομάδας αν μπορούν αυτές να τεθούν σε εφαρμογή. Επειδή όμως τα παιδιά συνεργάζονται στο πλαίσιο της ομάδας και δεν ανταγωνίζονται το ένα το άλλο, δεν πιέζονται να διατυπώσουν απόψεις απόλυτα επεξεργασμένες. Έτσι, έχουν την ευκαιρία να καταθέσουν δοκιμαστικά μια ιδέα, που μπορεί τα άλλα παιδιά να τη συζητήσουν, να την υιοθετήσουν ή να την τροποποιήσουν. Με αυτόν τον τρόπο δεν καλλιεργούν μόνο τον λόγο αλλά αναπτύσσουν παράλληλα την κοινωνική δεξιότητα της συνεργασίας. Όπως είναι γνωστό, στο σχολείο οι μαθητές αποκτούν κυρίως την εμπειρία του ανταγωνισμού παρά της συνεργασίας, γι' αυτό πολλές φορές δυσκολεύονται να συνεργαστούν. Ωστόσο, μια σύγχρονη κοινωνία χρειάζεται πολίτες που μπορούν να λειτουργήσουν ως μέλη μιας ομάδας και η ομαδική εργασία αποτελεί το πρώτο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Η συμμετοχή του παιδιού σε μια τέτοια δραστηριότητα, που το υποχρεώνει να υποστηρίξει τις απόψεις του μπροστά σε άλλους, το κάνει να αποκτήσει βαθμιαία εμπιστοσύνη στον εαυτό του και στις ιδέες του. Αλλά και η συνεργασία ενός παιδιού με συμμαθητές του, που βλέπουν τα πράγματα από διαφορετικές οπτικές γωνίες και έχουν πολλές διαφορετικές εμπειρίες και πολιτιστικό υπόβαθρο, το εξαναγκάζει να λάβει υπόψη του την ώρα που μιλάει και τις ανάγκες των ακροατών του. Έτσι, είναι επόμενο να μειωθεί ο εγωκεντρισμός του, αφού είναι υποχρεωμένο να συνυπολογίσει τις ιδέες των συνεργατών του.

Τέλος, η συμμετοχή σε συζήτηση καλλιεργεί όχι μόνο την ομιλία αλλά και την ακρόαση, αφού το παιδί, για να εκπληρώσει τον ρόλο του, θα πρέπει να ακούει προσεκτικά τις απόψεις των μελών της παρέας, για να μπορέσει να αντιδράσει κατάλληλα. Κι αυτό αποτελεί σημαντικό στοιχείο για μια επιτυχημένη συνεργασία. Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι, συμμετέχοντας οι μαθητές σε ομάδες, όπου συζητείται ένα θέμα, αυξάνουν όχι μόνο τις ευκαιρίες να μιλούν, αλλά και τις δυνατότητες να επεξεργάζονται ποικίλα θέματα.

Γ. Μπασλής. (2006). *Εισαγωγή στη διδασκαλία της γλώσσας. Μια σύγχρονη ολιστική και επικοινωνιακή προσέγγιση*, 128-129. Αθήνα: Νεφέλη (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. (Μονάδες 15)

A1. Με ποιον τρόπο, σύμφωνα με το κείμενο, η συνεργασία σε μια ομαδική δραστηριότητα στην τάξη και στο σχολείο προωθεί τον διάλογο; (60- 80 λέξεις)
(μονάδες 15)

A2. (Μονάδες 10)

A2.α. Να επισημάνετε δύο από τις διαρθρωτικές λέξεις με τις οποίες εξασφαλίζεται η συνοχή στη δεύτερη παράγραφο (Καθώς...κατεύθυνση) του κειμένου.
(μονάδες 5)

A2.β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση καθεμιάς από αυτές.
(μονάδες 5)

B1. (Μονάδες 10)

B1. «Η συμμετοχή σε συζήτηση καλλιεργεί όχι μόνο την ομιλία αλλά και την ακρόαση».

Χρησιμοποιώντας την παραπάνω πρόταση, να δημιουργήσετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων.

(μονάδες 10)

B2. (Μονάδες 15)

B2.α. Να δώσετε ένα νέο, κυριολεκτικό/δηλωτικό τίτλο στο κείμενο που να περιέχει τη λέξη/φράση: **ομάδα ή συνεργατική δραστηριότητα.**

(μονάδες 5)

B2.β. Να δώσετε ένα νέο, μεταφορικό/συνυποδηλωτικό τίτλο στο κείμενο που να περιέχει τη λέξη: **διάλογος.**

(μονάδες 10)